

GÜNEŞ ÇINAR

DİKEN ÜZERİNDE EGZERSİZLER

DİKEN ÜZERİNDE EGZERSİZLER

Güneş Çınar’ın Diken Üzerinde Egzersizler sergisi üç yıllık bir gözlem ve doğa tefekkürünün sonucunda ortaya çıkmış ve sanatçı kent yaşamından uzaklaştığı bu dönemde, insan-doğa ilişkisinin özünde yatan çelişkilerle yüzleşiyor ve bizimle bu yüzleşmenin çıktılarını paylaşıyor. Sanatçı adına bu süreçte hayranlık ve hükmetme, yakınlık ve yabancılaşma gibi ikilikler çelişkili bir biçimde bir araya geliyor. Yapıtlar, özünde, bu çelişkilere dair bir araştırma ve meditasyon niteliğini taşıyorlar. Çınar’ın perspektifinde doğa bir yansıma ve hatıra, ekolojik travmaya tanıklık eden ve bunu yenilenme potansiyeliyle atlatan yaralı bir beden gibi görünüyor.

Sanatçının kavramsal yaklaşımının temelinde doğanın ikiliklerini gösteren bir motif olarak diken yer alıyor. Diken izleyiciyi kendisine çeken ve uzaklaştıran; bir yanda koruyan diğer yanda yaralayan bir niteliğe sahiptir. Örneğin güzel bir gül davet eder ve uyarır, ama diken yaralama olasılığı nedeniyle dikkat gerektiren bir güzelliği simgeler. İşte sanatçı bu zengin sembolizmi yakalıyor ve yapıtları, doğayla ilişkilerimizde var olan gerilimi görünür kılan, hakiki ve mecazi dikenler, boşluklar ve çatlaklarla dolu görünüyor. Ayrıca Diken Üzerinde Egzersizler günümüzün ekolojik krizinin insanlığın kolektif sınavı olduğunu gösteriyor. Ormanların yakılması, suların kirlenmesi ve hayvanların yok olması günümüzün sınavlarıdır ve doğanın dokusu kadar insan varlığının geleceğini tehdit etmektedir. Diken, burada bir işaret ve umuttur.

Sergi salt doğayla ilgili gibi görünse de sanatçının önceki çalışmalarının bir dönüşümü olarak görülmelidir. Geçtiğimiz yıllardaki projeleri kentsel dönüşüm bölgeleri ve yıkım alanlarına odaklanıyordu ve belirli imajlar, kentsel çürümenin içinde doğanın direnişinin mesajlarıydı. Diken Üzerinde Egzersizler, bu bakış açısını tersine çeviriyor. Çınar artık şehirden doğaya değil, doğandan insana bakıyor. Bu aşama bir süreklilik olarak okunmalı: Sanatçının kozmolojisinde şehir ve doğa çelişkili kavramlar değildir, ikisi diyalektik olarak deneyim alanlarıdır. Sergi kent belleğini doğaya taşımaktadır ve yapıtlarda yıkılmış binaların hayaletlerini ve arazilerin ruhunu hissedebilirsiniz. Şimdi vurgu organik olana kaymıştır; sanatçı doğanın kendine has ritmini dinlemiştir. Zira doğada zaman yavaşlar ve şehirdeki yüzeysellik kendini derinliklere bırakır. İşte bu sessizlik, yapıtlarda duyumsanan bir doku haline dönüşüyor. Manzaralar sanatçının kendi içsel düşünceleriyle bir tür rezonansa giriyor ve sergi gözlemci ile gözlemlenen, şehir ile doğa, bellek ile madde arasındaki sınırı ortadan kaldırıyor.

Sanatçının çalışmalarındaki biçimsel strateji, yüzeyi ele alış biçiminde yatıyor. Örneğin pastoral manzaraları çağrıştıran Terra Incognita’ya yakından bakıldığında yüzeyin sanki makine şiddetiyle parçalandığı görülüyor. Etkisi sarsıcıdır ve sanat tarihinde akla Lucio Fontana’nın tuvallerine attığı kesikleri getirir. Ama Fontana’nın kesikleri uzamsal sonsuzluğu ifade ediyordu, Çınar’ın kesikleriyse yaralı dünyayı işaret ediyor. Karşımızda bir manzara var, ama bu imaj, doğanın romantik idealizasyonundan vazgeçiş adına bilinçli olarak zayıflatılmıştır. Yapıttaki her çatlak aynı zamanda bir açıklık, potansiyel bir iyileşmeyi gösterir. Sanatçı rölyefteki manzarayı yaralayarak, yapıtın nefes almasını sağlar. Öte yandan dikenli çalıların üstünde yer aldığı kayaların çatlaklarından organik bir maddenin temsilinin çıktığı görülür. Bu kırık kayadan çıkan bir fidedir ve dayanıklılığın görsel olarak somutlaşmış halidir. Çünkü ekosistemler bozulmanın ardından yeniden canlanabilir; yaralar tam anlamıyla düzeltilemez; ama tanıklıklar, katlanılanların fiziksel kayıtları olarak kalır.

Sanatçı yaban hayatının yönetimine dair uygulamaların farklı veçhelerini hatırlatıyor ve bu eylemlerin her birinin iz bıraktığını anımsatıyor. Bunlar, ihtimam ve şiddet arasında gidip gelen, doğa ile aramızdaki parçalanmış ilişkinin belirtileridir.

Metin / Text:

Fırat Arapoğlu

Fotoğraflar / Photos:

Mecit Gülaydın

Katalog tasarım / Catalog design:

Meryem Mete

İzleyici adına bu yapıtlarla karşılaşmak önemli bir deneyim olacaktır. Örneğin sergiye adını veren Diken Üzerine Egzersizler, Çayır, Kağıt, Tilki ve Zehirli Bahçe çalışmaları ağırbaşlı bir güzelliğe sahipler. Bu estetik bastırılmış, yırtılmış ve ardından sessizce iyileşme olasılığını vurgulayan bir niteliktedir. Sanatçı böylece bizi sorular sormaya itiyor: Bu yaralar iyileşebilir mi? Doğayı yeniden evimiz haline getirebilecek miyiz? Yapıtlar bize cevap vermiyor, ama daha iyi bir şey yapıyorlar: Soruyu somut bir çerçeve içinde sormamızı sağlıyorlar ve sanatçı tabiri caizse bizi dikenin kenarına yerleştiriyor. Öte yandan Çınar’ın temaları doğal çevre ama plastik, reçine, pleksiglas, beton ve paslı metal malzemeler endüstriyel bir sözlükten geliyorlar. Yapıtların çoğu gri tonlarda ve bu renk doğanın betimlenmesine uygun görülmebilir. Ama Güneş Çınar’ın amaçladığı tam da bu zıtlıktır. Modern teknoloji ve kent yaşamıyla ilişkilendirilen malzemeler ve üretim tekniklerini kullanarak günümüzün doğa algısını bilinçli bir biçimde yansıtıyor. Teknolojik üretim dilini doğa temsillerine uygulayarak bu hakikati yansıtıyor ve doğal ve yapay arasındaki sınır bulanıklaşıyor.

Sergi ayrıca geçmiş manzaraları içererek katmanlar oluşturan yapıtları da içeriyor Örneğin sanatçı Aegidius Sadeler’in gravürü Aziz Francis’le Kayalık Manzara’yı yeniden kullanıyor ve bu pastoral sahneyi pleksiglasla kaplı katmanlı parçalara ayırıyor. Başka bir yerde, Tavşan Avlı Orman veya Çoban ve Dört Keçi Olan Şelale isimli kompozisyonları da benzer şekilde klasik pastoral tablolardan ödünç almış, ancak bunları kesintiye uğratmak adına birden fazla düzleme bölüyor. Ardından bu fiziksel boşluklarla statik sahneler, şeffaf ve boşluklarla dolu hale getirilmiş. Çınar, bunu yaparak, sanat tarihindeki pastoral bolluk ideali ile ekolojik kırılmanın hakikati arasında bir diyalog başlatmaktadır. Eski ustaların resimlerinde yer alan yemyeşil ormanlar ve mutlu hayvanlar burada yeniden bağlamlandırılıyor: hâlâ mevcutlar, ama modern malzemelerle parçalanmışlardır.

Sanatçının yapıtları bir ayna tutuyor ve bizler hayvanlarda ve doğada kendimizden bir şeyler, kendimizde ise hayvanlar ve doğadan bir şeyler görüyoruz. Donna Haraway’ın insanlığı diğer türlerle akrabalık kurmaya ve antropomerkezci dünya görüşünü yeniden-düşünmeye çağırdığı gibi Çınar’ın önerisi acil görünüyor. Melez figürler, insan ve doğa arasındaki sınırın çok muğlak olduğu, kimliklerin akışkan olduğu ve türler arasında paylaşıldığı bir geleceğin sembolleri olarak duruyor. Bu melez formlar bedensel hafıza ve travmaya değiniyorlar.

Diken Üzerinde Egzersizler bir yanda bireysel diğer yanda kolektif bir karşılaşma halidir. Bireyseldir, çünkü sanatçının içsel yolculuğundan, yüzleşmesinden ve içindeki şehir ile çevresindeki ormanla uzlaşmasından kaynaklanır. Kolektiftir, zira çevresel, etik ve varoluşsal bir ikilemin dikenleri üzerinde duran, bir eşik anında yaşadığını hissedenlere hitap eder. Sergi daha çok düşünme ve öğrenme için bir alan sunuyor. Sergiyi gezerken, kırılğan dalları hissetmemiz, çatlakları ve gölgeleri görmemiz, sessizlikteki sesleri hayal etmemiz isteniyor.

Diken batır, ama öğretir. Egzersizler, serginin ötesinde günlük seçimlerimizde, rüzgarı dinleme şeklimizde veya kaldırımdaki bir yabancı otun direnişini fark etme şeklimizde yatar. Sergi sanatın aynı zamanda tahribatın tanığı ve yenilenmenin tohumu olabileceğini hatırlatıyor. Diken üzerinde bu egzersizleri deneyimledikten sonra nasıl ilerlemeye karar vereceğiz? Ya geri dönüp uzaklaşacak ya da kırılanları onarmak için umut dolu girişimlerde bulunacağız. Diken bizi bekliyor, bize meydan okuyor, bizi motive ediyor ve sonuçta dönüşüme doğru yönlendiriyor.

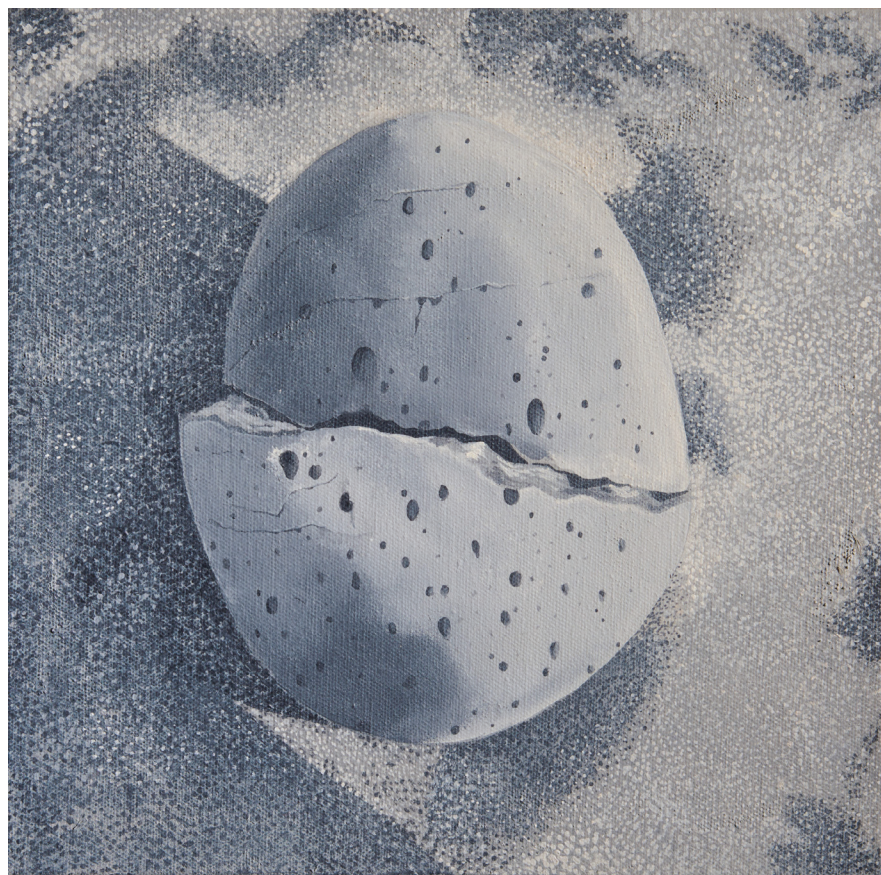

EXERCISES ON THORNS

Exercises on Thorns, Güneş Çınar’s exhibition, emerges from three years of observation and contemplation of nature. During this period of withdrawal from urban life, the artist confronts the contradictions inherent in the human nature relationship and shares the outcomes of this confrontation with us. For Çınar, opposing forces such as admiration and domination, intimacy and alienation, come together in a conflicted manner. At its core, the body of work functions as an inquiry and a meditation on these tensions. In the artist’s perspective, nature appears as a reflection and a memory a wounded body that bears witness to ecological trauma while simultaneously overcoming it through its potential for renewal

At the heart of the artist’s conceptual approach lies the thorn, a motif that embodies nature’s dualities. The thorn both attracts and repels; it protects on one hand and wounds on the other. A beautiful rose, for instance, both invites and warns, while the thorn symbolizes a beauty that demands caution due to the possibility of injury. Çınar captures this rich symbolism, and the works appear filled with literal and metaphorical thorns, gaps, and fissures that render visible the tension embedded in our relationship with nature. Exercises on Thorns also reveals the contemporary ecological crisis as a collective trial for humanity. The burning of forests, the pollution of waters, and the extinction of animals constitute the tests of our time, threatening not only the fabric of nature but also the future of human existence. Here, the thorn functions as both a sign and a source of hope.

Although the exhibition may seem to focus solely on nature, it should be understood as a transformation of the artist’s earlier practice. In previous years, Çınar’s projects centered on sites of urban transformation and destruction, where certain images carried messages of nature’s resistance within urban decay. Exercises on Thorns reverses this perspective. The artist no longer looks from the city toward nature, but from nature toward humanity. This phase should be read as a continuity: in Çınar’s cosmology, the city and nature are not opposing concepts but dialectical fields of experience. The exhibition carries urban memory into nature; within the works, one can sense the ghosts of demolished buildings and the spirit of the land itself. The emphasis has now shifted to the organic; the artist has listened to nature’s intrinsic rhythm. In nature, time slows down, and the superficiality of the city gives way to depth. This silence transforms into a palpable texture within the works. Landscapes resonate with the artist’s inner reflections, dissolving the boundaries between observer and observed, city and nature, memory and matter.

The formal strategy in Çınar’s practice lies in her treatment of surface. In Terra Incognita, for example, a closer look at the pastoral landscape reveals a surface seemingly torn apart by mechanical violence. The effect is unsettling and recalls Lucio Fontana’s slashed canvases in art history. Yet while Fontana’s cuts evoked spatial infinity, Çınar’s cuts point to a wounded world. What we see is a landscape whose image has been deliberately weakened as a rejection of the romantic idealization of nature. Each crack simultaneously functions as an opening, signaling the potential for healing. By wounding the relief landscape, the artist allows the work to breathe. Elsewhere, from the fissures of rocks upon which thorny bushes rest, an organic substance emerges a sapling breaking through stone, visually embodying resilience. Ecosystems can revive after devastation; wounds may never fully disappear, but traces remain as physical records of what has been endured.

The artist also recalls various practices related to the management of wildlife, reminding us that each of these actions leaves a mark. These marks oscillate between care and violence and stand as symptoms of our fragmented relationship with nature

For the viewer, encountering these works constitutes a meaningful experience. Pieces such as Exercises on Thorns, Meadow, Paper, Fox, and Poisoned Garden possess a restrained beauty.

Their aesthetics emphasize suppression, rupture, and the quiet possibility of healing. The artist thus urges us to ask questions: Can these wounds heal? Can we make nature our home once again? The works do not provide answers, but they do something more profound they allow us to pose the question within a tangible framework, positioning us, so to speak, at the edge of the thorn. While Çınar’s themes revolve around the natural environment, her materials plastic, resin, plexiglass, concrete, and rusted metal derive from an industrial vocabulary. Most of the works are rendered in shades of gray, a color not traditionally associated with representations of nature. Yet this contrast is precisely Çınar’s intention. By employing materials and production techniques linked to modern technology and urban life, she deliberately reflects our contemporary perception of nature. Applying a technological language of production to natural imagery blurs the boundary between the natural and the artificial

The exhibition also includes works that form layered compositions incorporating past landscapes. For instance, Çınar reuses Aegidius Sadeler’s engraving Rocky Landscape with Saint Francis, fragmenting this pastoral scene into layered sections encased in plexiglass. Elsewhere, compositions such as Forest with Rabbit Hunt or Waterfall with Shepherd and Four Goats are similarly borrowed from classical pastoral paintings but are divided into multiple planes to disrupt their continuity. These physical gaps transform static scenes into transparent, fragmented spaces. Through this process, Çınar initiates a dialogue between the pastoral ideal of abundance in art history and the reality of ecological rupture. The lush forests and content animals of the old masters are recontextualized here: they still exist, but are fractured by modern materials

The artist’s works function as a mirror. We recognize something of ourselves in animals and nature, and something of animals and nature within ourselves. Echoing Donna Haraway’s call for humanity to form kinship with other species and to rethink an anthropocentric worldview, Çınar’s proposition feels urgent. Hybrid figures stand as symbols of a future in which the boundary between human and nature is profoundly blurred, identities are fluid, and existence is shared across species. These hybrid forms speak to bodily memory and trauma

Exercises on Thorns is both an individual and a collective encounter. It is individual, as it stems from the artist’s inner journey, her confrontation, and her reconciliation between the city within and the forest around her. It is collective, as it addresses those who feel themselves standing on the thorns of an environmental, ethical, and existential dilemma at a threshold moment. The exhibition offers a space for reflection and learning. As we move through it, we are invited to sense fragile branches, see cracks and shadows, and imagine the sounds within silence

Thorns wound, but they teach. The exercises extend beyond the exhibition into our daily choices, the way we listen to the wind, or how we notice the resistance of a weed pushing through the pavement. The exhibition reminds us that art can be both a witness to destruction and a seed of renewal. After experiencing these exercises on thorns, how will we choose to move forward? We may retreat and turn away, or we may undertake hopeful efforts to repair what has been broken. The thorn awaits us, challenges us, motivates us, and ultimately guides us toward transformation.

MAÇKA SANAT GALERİSİ

MİM KEMAL ÖKE CADDESİ 31/A MAÇKA 34367 İSTANBUL

TEL: 0212 240 80 23 GSM: 0545 477 26 76

info@mackasanatgalerisi.com www.mackasanatgalerisi.com